

Από τον
συγγραφέα
του μπεστ σέλερ
*Αντίλαλοι
νεκρών*

Johan Theorin

ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ

Το πιο σκοτεινό δωμάτιο

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Χειμώνας 1846

Εδώ ξεκινά το βιβλίο μου, Κατρίνε, το έτος που χτίστηκε το αρχοντικό στο Ακρωτήρι των Χελιών. Για μένα το αρχοντικό σήμαινε κάτι παραπάνω από ένα σπίτι στο οποίο ζούσα με τη μητέρα μου· ήταν το μέρος όπου ενηλικιώθηκα.

Ο Ράγναρ Ντάβιντσον, ο ψαράς χελιών, μου είπε κάποτε ότι μεγάλα τμήματα του αρχοντικού χτίστηκαν με το φορτίο ξυλείας ενός γερμανικού φορτηγού πλοίου που βούλιαξε. Σ' έναν τοίχο μέσα μέσα στο πατάρι του αχυρώνα υπάρχει μια σανίδα που έχει χαραγμένες τις λέξεις «ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΛΟΥΝΤΒΙΧ».

Έχω ακούσει τους νεκρούς να ψιθυρίζουν μέσα απ' τους τοίχους. Έχουν πολλά να πουν.

Ο Βάλτερ Μπρόμερσον κάθεται στο πέτρινο σπιτάκι του στο Ακρωτήριο των Χελιών και προσεύχεται στον Θεό με τα χέρια σταυρωμένα. Προσεύχεται ο άνεμος και τα κύματα που λυσσομανάνε απόψε να μην καταστρέψουν τους δύο φάρους του.

Δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπει κακοκαιρία, αλλά πρώτη φορά ζει τέτοια καταιγίδα. Ένα λευκό παραπέτασμα από χιόνι και πάγο έχει ενσκήψει από τα βορειοανατολικά, σταματώντας κάθε οικοδομική εργασία.

Τους πύργους, Θε μου, κάνε να τους τελειώσουμε...

Ο Μπρόμερσον είναι μάστορας φάρων, αλλά αυτή είναι η πρώτη φορά που χτίζει φάρο με πρισματικό φακό στη Βαλτική Θάλασσα. Ήρθε στο Έλαντ πέρυσι τον Μάρτιο κι έπιασε δουλειά αμέσως, προσλαμβάνοντας εργάτες, παραγγέλλοντας πηλό και ασβεστόλιθο και νοικιάζοντας δυνατά άλογα για το κουβάλημα.

Η ευωδιαστή άνοιξη, το ζεστό καλοκαίρι και το ηλιόλουστο φθινόπωρο ήταν χαρά Θεού στα παράλια. Η δουλειά προχωρούσε καλά και οι δυο φάροι ύψωναν σιγά σιγά το ανάστημά τους προς τον ουρανό.

Έπειτα ο ήλιος χάθηκε, ήρθε ο χειμώνας, και όταν η θερμοκρασία έπεσε, οι άνθρωποι άρχισαν να μιλούν για χιονοθύελλες. Και στο τέλος ήρθε η χιονοθύελλα. Αργά μια νύχτα όρμηξε στην ακτή σαν άγριο θηρίο.

Σιγά σιγά χαράζει κι ο αέρας επιτέλους αρχίζει να κόβει.

Ξαφνικά ακούγονται απρόσμενες φωνές από τη θάλασσα. Έρχονται μέσα από τα σκοτάδια του Ακρωτηρίου των Χελιών

– μακρόσυρτες κραυγές που σου σπαράζουν την καρδιά φωνάζοντας βοήθεια σε ξένη γλώσσα.

Οι κραυγές ξυπνούν τον Μπρόμερσον. Πηγαίνει να ξυπνήσει τους εξαντλημένους χτίστες.

«Ναυάγιο» λέει. «Πρέπει να πάμε».

Οι άντρες είναι νυσταγμένοι και δισταχτικοί, αλλά τους σηκώνει από το κρεβάτι και τους βγάζει έξω στο χιόνι.

Κατεβαίνουν κακήν κακώς στον γιαλό, καμπουριάζοντας, για να προφυλαχτούν από τον παγωμένο άνεμο που τους μαστιγώνει το πρόσωπο. Ο Μπρόμερσον γυρίζει το κεφάλι και παρατηρεί πως οι μισοτελειωμένοι πέτρινοι πύργοι βρίσκονται ακόμη στη θέση τους, χαμηλά πλάι στο νερό.

Στην άλλη πλευρά, προς τα δυτικά, δεν βλέπει τίποτα. Το επίπεδο τοπίο του νησιού έχει μετατραπεί σε μια κυματιστή χιονισμένη έρημο.

Οι άντρες κοντοστέκονται στην ακτή αγναντεύοντας το πέλαγος.

Δεν βλέπουν τίποτα μέσα στις γκριζόμαυρες σκιές πέρα στην ξέρα, αλλά εξακολουθούν να ακούν αμυδρά ανθρώπινες κραυγές, που μπερδεύονται με τις βροντές των κυμάτων και τον σαματά από ξύλα που σκίζονται και σπάνε και καρφιά που ξεπατώνονται.

Ένα μεγάλο καράβι έχει εξοκείλει στην ξέρα και βουλιάζει.

Τελικά οι χτίστες δεν μπορούν να κάνουν τίποτε άλλο πέρα από το να κάθονται και να ακούν τους ήχους και τις κραυγές για βοήθεια από το καράβι. Τρεις φορές προσπαθούν να βγάλουν τις βάρκες τους στο πέλαγος αλλά και τις τρεις αποτυγχάνουν. Δεν έχουν ορατότητα και τα κύματα που σκάνε στην ακτή είναι πανύψηλα, ενώ η θάλασσα είναι γεμάτη βαριά ξύλινα δοκάρια.

Το σκαρί που έχει εξοκείλει πρέπει να κουβαλούσε ένα τεράστιο φορτίο ξυλείας. Όταν άρχισε να βουλιάζει, τα κύματα έλυσαν τα σκοινιά που κρατούσαν το φορτίο και τα ξύλα

έπεσαν στη θάλασσα. Τα δοκάρια είναι μεγάλα σαν πολιορκητικοί κριοί και ξεβράζονται σε σωρούς. Έχουν αρχίσει να γεμίζουν τους κολπίσκους γύρω από το ακρωτήριο, πέφτοντας και χτυπώντας το ένα πάνω στο άλλο.

Όταν ο ήλιος ανατέλλει πίσω από την ομιχλώδη γκριζα συννεφιά που καλύπτει όλο τον ουρανό, οι χτίστες ανακαλύπτουν το πρώτο πτώμα. Είναι ένας νεαρός που επιπλέει στα κύματα περίπου δώδεκα μέτρα από τη στεριά, με τα χέρια απλωμένα, λες και προσπαθούσε να πιαστεί από κάποιο δοκάρι μέχρι την ύστατη στιγμή.

Δύο χτίστες του φάρου τσαλαβουτάνε στα ρηχά νερά, πιάνουν το πτώμα γερά από το μάλλινο πουκάμισο που φορά και τραβάνε τον νεκρό έξω στην αμμουδιά.

Εκεί που σκάει το κύμα οι δυο άντρες πιάνουν τον νεκρό από τους παγωμένους καρπούς του και τραβάνε γερά. Ο νεκρός βγαίνει από το νερό, αλλά είναι ψηλός, με φαρδιές πλάτες, και δυσκολεύονται να τον κουβαλήσουν. Αναγκάζονται να τον σύρουν πάνω στα χιονισμένα χόρτα της ακτής, με το νερό να τρέχει ποτάμι από τα ρούχα του.

Οι χτίστες μαζεύονται σιωπηλοί γύρω από το πτώμα· δεν το αγγίζουν.

Στο τέλος ο Μπρόμερσον σκύβει και γυρνά το πτώμα ανάσκελα.

Ο πνιγμένος είναι ένας ναύτης με πλούσια μαύρα μαλλιά και μεγάλο στόμα που χάσκει μισάνοιχτο, σαν να έπαψε να προσπαθεί να σωθεί στη μέση μιας ανάσας. Τα μάτια του ατενίζουν τον γκριζο ουρανό.

Ο επιστάτης υποθέτει ότι ο ναύτης πρέπει είναι γύρω στα είκοσι πέντε. Ελπίζει να είναι εργένης, αλλά ίσως πάλι να έχει οικογένεια να θρέψει. Και να που πέθανε σε ξένα χώματα· κατά πάσα πιθανότητα δεν ήξερε καν πώς λένε το νησί όπου βούλιαξε το πλοίο του.

«Πρέπει να φέρουμε τον παπά σε λιγάκι» λέει ο Μπρόμερσον και κλείνει τα μάτια του νεκρού, για να μη χρειάζεται να βλέπει το κενό τους βλέμμα.

Περνάνε τρεις ώρες και τα πτώματα άλλων πέντε ναυτικών ξεβράζονται γύρω από το Ακρωτήριο των Χελιών. Μια σπασμένη πινακίδα βγαίνει κι αυτή στην ακτή: «Κρίστιαν Λούντβιχ – Αμβούργο».

Και ξυλεία. Πάρα πολλή ξυλεία.

Ό,τι ξεβράζει η θάλασσα είναι δώρο από τον Θεό. Τώρα ανήκουν στο Σουηδικό Στέμμα, δηλαδή σ' αυτούς που πληρώνουν για τους φάρους στο Ακρωτήριο των Χελιών.

Από το πουθενά οι χτίστες έχουν στα χέρια τους πρώτης ποιότητας πεύκο, το οποίο αξίζει εκατοντάδες βασιλικά τάλαρα.

«Πρέπει να τα βγάλουμε στη στεριά» λέει ο Μπρόμερσον. «Θα τα στοιβάξουμε κάπου μακριά απ' τα κύματα».

Νεύει μόνος του και αγναντεύει τη χιονισμένη κοιλάδα. Το νησί δεν έχει σχεδόν καθόλου δάση, αλλά τώρα θα μπορέσει να χτίσει ένα πολύ μεγαλύτερο σπίτι από ξύλο, αντί για τα μικρά πέτρινα σπιτάκια που σχεδίαζαν να φτιάξουν για τους φαροφύλακες και τις οικογένειές τους στο Ακρωτήριο των Χελιών.

Ο Μπρόμερσον οραματίζεται ένα εντυπωσιακό αρχοντικό με εσωτερική αυλή· το κυρίως κτίσμα θα έχει μεγάλα, ευάερα δωμάτια και θα είναι ένα γερό σπίτι για όσους φροντίζουν τους φάρους εδώ στις εσχατιές του κόσμου.

Μόνο που θα είναι ένα σπίτι χτισμένο από τα λάφυρα ενός ναυαγίου κι αυτό μπορεί να φέρει κακοτυχία. Θα χρειαστεί να κάνουν κάποια θυσία, ώστε να αντισταθμίσουν αυτή την κακοτυχία. Ίσως μάλιστα να χτίσει κι ένα δωμάτιο προσευχής. Ένα δωμάτιο αφιερωμένο στη μνήμη όσων πέθαναν στο Ακρωτήριο των Χελιών, στη μνήμη όλων των δύσμοιρων ψυχών που δεν θάφτηκαν σε τόπο ιερό.

Η σκέψη αυτού του μεγαλύτερου σπιτιού χαράζεται στο

μυαλό του Μπρόμερσον. Αργότερα την ίδια μέρα αρχίζει να μετρά το έδαφος με μεγάλες δρασκελιές.

Όταν όμως η καταιγίδα κοπάζει και οι παγωμένοι χτίστες του φάρου αρχίζουν να βγάζουν με κόπο τα δοκάρια από το νερό και να τα στοιβάζουν στο γρασίδι, πολλοί είναι αυτοί που εξακολουθούν ν' ακούν τις κραυγές των αντρών που πνίγονται.

Είμαι βέβαιη ότι οι χτίστες του φάρου δεν ξέχασαν ποτέ τις κραυγές των πνιγμένων ναυτικών. Κι είμαι εξίσου βέβαιη ότι οι πιο προληπτικοί απ' αυτούς αμφισβήτησαν την απόφαση του Μπρόμερσον να χτίσει μεγαλύτερο σπίτι χρησιμοποιώντας την ξυλεία από ένα ναυάγιο.

Ένα σπίτι χτισμένο με ξύλα από τα οποία οι ναύτες πιάνονταν απελπισμένα για να μην πνιγούν – μέχρι που τους κατάπιε η θάλασσα. Μήπως εγώ κι η μάνα μου θα έπρεπε να το σκεφτόμασταν καλύτερα πριν μετακομίσουμε σ' αυτό το σπίτι στα τέλη της δεκαετίας του 1950; Μήπως κι εσείς θα έπρεπε να το σκεφτόσασταν καλύτερα όταν πήγατε να ζήσετε εκεί τριάντα χρόνια αργότερα, Κατρίνε;

Μίργια Ράμπε

ΑΛΛΑΞΕΤΕ ΤΗ ΖΩΗ ΣΑΣ ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΖΗΣΕΤΕ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ!

Ακίνητο: Κτήμα Ακρωτηρίου των Χελιών, βορειοανατολικό Έλαντ.

Περιγραφή: Επιβλητικό αρχοντικό φαροφυλάκων από τα μέσα του 19ου αιώνα σε απομονωμένο ιδιόκτητο σημείο, με καταπληκτική θέα της Βαλτικής, μόλις τριακόσια μέτρα από τη θάλασσα. Πλησιέστερος γείτονας: ο ουρανός.

Μεγάλος κήπος πάνω από την παραλία με επίπεδες πελούζες –ιδανικές για να παίζουν παιδιά–, οι οποίες περιστοιχίζονται από αραιά φυλλοβόλα δάση στα βόρεια, ένα καταφύγιο άγριων πουλιών στα δυτικά (Οφερμόσεν) και χωράφια και βοσκοτόπια προς τη θάλασσα στα νότια.

Κτίρια: Ελκυστικό διώροφο αρχοντικό (χωρίς κελάρι) 280 τ.μ. συνολικά, το οποίο χρειάζεται ανακαίνιση και εκσυγχρονισμό. Σκελετός, πατοδόκαρα και πρόσοψη από ξύλο. Στέγη με κάλυψη από πλάκες. Βεράντα με τζαμαρία, με ανατολικό προσανατολισμό. Πέντε κεραμικές σόμπες σε λειτουργική κατάσταση. Πατώματα από ξύλο πεύκου σε όλα τα δωμάτια. Τρεχούμενο νερό από τον δήμο, ιδιόκτητος βόθρος. Παράσπιτο (βοηθητικό κτίσμα από ασβεστόλιθο), ισόγειο, με εμβαδόν περίπου 80 τ.μ., με νερό και ηλεκτρικό, ιδανικό προς ενοικίαση ύστερα από μερική ανακαίνιση.

Δεύτερο βοηθητικό οίκημα (αχυρώνας από ξύλο και ασβεστόλιθο), με εμβαδόν περίπου 450 τ.μ., πιο στοιχειώδους κατασκευής, σε σχετικά κακή κατάσταση.

Η ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΠΩΛΗΘΗΚΕ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Μια ψιλή φωνή ακούστηκε στα σκοτεινά δωμάτια:
«Μαμάαα!»

Η φωνή τον έκανε να τιναχτεί. Ο ύπνος ήταν σαν σπηλιά, ζεστή και σκοτεινή, γεμάτη παράξενες αντηχήσεις. Του ήταν επώδυνο που ξυπνούσε έτσι απότομα. Για ένα δευτερόλεπτο το συνειδητό του δεν μπορούσε να βρει πώς τον έλεγαν ή πού βρισκόταν· μονάχα μπερδεμένες αναμνήσεις και σκέψεις. *Η Έτελ; Μπα, όχι η Έτελ, αλλά η... Κατρίνε. Η Κατρίνε!* Και δυο μάτια που ανοιγόκλειναν σαστισμένα, αναζητώντας λίγο φως μες στο σκοτάδι.

Το επόμενο δευτερόλεπτο αναδύθηκε στη μνήμη του το δικό του όνομα: Γιόακιμ Βεστίν. Βρισκόταν στο διπλό κρεβάτι του στο αρχοντικό του Ακρωτηρίου των Χελιών στο βόρειο Έλαντ.

Ο Γιόακιμ ήταν στο σπίτι του. Βρισκόταν εδώ μόλις μία μέρα. Η γυναίκα του, η Κατρίνε, και τα δυο παιδιά τους ζούσαν στο κτήμα τους εδώ και δύο μήνες, ενώ ο ίδιος μόλις είχε φτάσει.

01:23. Το κόκκινο φωτάκι του ξυπνητηριού-ραδιοφώνου ήταν η μόνη πηγή φωτός στο σκοτεινό δωμάτιο.

Ο ήχος που ξύπνησε τον Γιόακιμ δεν ακουγόταν πλέον, αλλά ήξερε πως ήταν αληθινός. Είχε ακούσει ένα πνιχτό παράπονο ή κάτι σαν κλαψούρισμα από κάποιον που κοιμόταν σ' ένα άλλο τμήμα του σπιτιού.

Ένα ασάλευτο σώμα κοιμόταν δίπλα του στο διπλό κρεβά-

τι. Ήταν η Κατρίνε· κοιμόταν βαθιά και είχε τραβηχτεί άκρη άκρη στο κρεβάτι μαζεύοντας το πάπλωμα. Του είχε την πλάτη γυρισμένη, αλλά ο Γιόακιμ διέκρινε το αχνό περίγραμμα του κορμιού της και ένιωθε τη ζέστα της. Κοιμόταν μόνη της εδώ τους τελευταίους δύο μήνες, ενόσω ο Γιόακιμ εξακολουθούσε να ζει και να εργάζεται στη Στοκχόλμη· ερχόταν να τους δει κάθε δεύτερο Σαββατοκύριακο. Όλοι τους είχαν δυσκολευτεί πολύ.

Άπλωσε το χέρι του προς την Κατρίνε, αλλά εκείνη τη στιγμή ξανάκουσε τη φωνή:

«Μαμάαα;»

Αυτή τη φορά αναγνώρισε την φιλή φωνή της Λίβια. Ο Γιόακιμ πέταξε αμέσως τα σκεπάσματα και σηκώθηκε από το κρεβάτι.

Η κεραμική σόμπα στη γωνία της κρεβατοκάμαρας έβγαζε ακόμη λίγη ζέστη, αλλά το ξύλινο πάτωμα ήταν πάγος όταν ακούμπησε τα πόδια του. Έπρεπε ν' αλλάξουν ορισμένα πράγματα και να μονώσουν το πάτωμα της κρεβατοκάμαρας, όπως έκαναν στην κουζίνα και στα παιδικά δωμάτια, αλλά αναγκαστικά αυτές οι δουλειές θα γίνονταν του χρόνου. Αυτόν τον χειμώνα θα τον έβγαζαν με περισσότερα χαλιά. Και ξύλα. Έπρεπε να βρουν πώς θα προμηθεύονταν φτηνά ξύλα για τις σόμπες, καθώς δεν υπήρχε δάσος στο κτήμα για να κόβουν τα δικά τους.

Έπρεπε με την Κατρίνε ν' αγοράσουν πολλά πράγματα για το σπίτι πριν πιάσει πραγματικά κρύο – καλά θα έκαναν αύριο κιόλας ν' αρχίσουν να τα σημειώνουν όλα σε λίστες.

Ο Γιόακιμ κράτησε την ανάσα του και αφουγκράστηκε. Ούτε κιχ.

Η ρόμπα του ήταν αφημένη σε μια καρέκλα· τη φόρεσε γρήγορα πάνω από το παντελόνι της πιτζάμας του, απέφυγε δύο κούτες τις οποίες ακόμη δεν είχαν ξεπακετήσει και βγήκε έξω.

Αμέσως πήρε λάθος δρόμο μες στο σκοτάδι. Στο σπίτι τους στη Στοκχόλμη πάντα έστριβε δεξιά για να πάει στα παιδικά δωμάτια· εδώ όμως έπρεπε να πάει αριστερά.

Η κρεβατοκάμαρα του Γιάκιμ και της Κατρίνε ήταν μικρή – όπως όλα τα δωμάτια στο σπηλαιώδες σύστημα του αρχοντικού. Ο διάδρομος, όπου υπήρχαν πολλές κούτες στοιβαγμένες στον τοίχο, κατέληγε σ' ένα μεγάλο χολ με πολλά παράθυρα που έβλεπαν στην εσωτερική πλακόστρωτη αυλή, η οποία περικλειόταν από τις δύο πτέρυγες του σπιτιού.

Το αρχοντικό του Ακρωτηρίου των Χελιών είχε την πλάτη γυρισμένη στην ξηρά και έβλεπε προς τη θάλασσα. Ο Γιάκιμ προχώρησε προς τα παράθυρα του χολ και ατένισε την ακτή πέρα από τον φράχτη.

Ένα κόκκινο φως αναβόσβηνε εκεί· προερχόταν από τον έναν από τους δίδυμους φάρους, που στέκονταν ο καθείς στο νησάκι του μες στο πέλαγος. Η δεσμίδα φωτός του νότιου φάρου σάρωνε τους σωρούς από φύκια στον γιालό και τα νερά της Βαλτικής. Αντιθέτως, ο βόρειος φάρος ήταν θεοσκοτεινός. Η Κατρίνε τού είχε πει πως αυτόν δεν τον άναβαν ποτέ.

Ο Γιάκιμ άκουσε τον άνεμο να ουρλιάζει γύρω από το σπίτι και είδε ταραγμένες σκιές να σαλεύουν πέρα στους φάρους. Τα κύματα. Πάντα του έφερναν στον νου την Έτελ, παρά το γεγονός ότι δεν ήταν τα κύματα που τη σκότωσαν αλλά το φύκος. Μόλις πριν από δέκα μήνες.

Οι πνιχτοί ήχοι στο σκοτάδι πίσω από τον Γιάκιμ ακούστηκαν ξανά, αλλά δεν ήταν πλέον κλαψούρισμα. Του φάνηκε ότι η Λίβια μιλούσε μόνη της σιγανά.

Ο Γιάκιμ διέσχισε ξανά τον διάδρομο. Δρασκελίσε με προσοχή το ξύλινο κατώφλι του υπνοδωματίου της Λίβια, το οποίο είχε μόνο ένα παράθυρο και ήταν θεοσκοτεινό. Ένα πράσινο στόρι με πέντε ροζ γουρουνάκια που χόρευαν χαρωπά γύρω γύρω κάλυπτε το παράθυρο.

«Μακριά...» είπε μια κοριτσίστικη φωνή μες στο σκοτάδι.
«Μακριά».

Ο Γιόακιμ πάτησε ένα λούτρινο παιχνιδάκι στο πάτωμα δίπλα στο κρεβάτι. Το σήκωσε.

«Μαμά;»

«Όχι» είπε ο Γιόακιμ. «Ο μπαμπάς είμαι».

Άκουσε τον αγνό ήχο της ανάσας της στο σκοτάδι και διέκρινε τις κοιμισμένες κινήσεις που έκανε το κορμάκι της κάτω από το λουλουδάτο πάπλωμα. Έσκυψε πάνω από το κρεβάτι:

«Κοιμάσαι;»

Η Λίβια σήκωσε το κεφάλι της:

«Τι;»

Ο Γιόακιμ έχωσε το λούτρινο παιχνίδι δίπλα της στο κρεβάτι.

«Ο Φόρμαν έπεσε στο πάτωμα».

«Χτύπησε;»

«Μπα... Ούτε που ξύπνησε».

Η Λίβια αγκάλιασε με το ένα χέρι το αγαπημένο της παιχνίδι, ένα δίποδο ζώακι φτιαγμένο από ύφασμα που είχε αγοράσει το περασμένο καλοκαίρι στο νησί Γκότλαντ. Μισό πρόβατο, μισό άνθρωπος. Ο Γιόακιμ είχε βαφτίσει αυτό το αλλόκοτο πλάσμα Φόρμαν από το όνομα του πυγμάχου που είχε επιστρέψει στο άθλημά του σε ηλικία σαράντα πέντε χρονών πριν από μερικά χρόνια.

Ο Γιόακιμ άπλωσε το χέρι και χάιδεψε απαλά την κόρη του στο μέτωπο. Το δέρμα της ήταν δροσερό. Το κοριτσάκι ηρέμησε και ξανακούμπησε το κεφάλι του στο μαξιλάρι. Έπειτα τον κοίταξε:

«Είσαι ώρα εδώ, μπαμπά;»

«Όχι» απάντησε ο Γιόακιμ.

«Ήταν κάποιος άλλος εδώ» είπε.

«Όνειρο έβλεπες».

Η Λίβια κατένευσε και έκλεισε τα μάτια. Ήδη σιγά σιγά την ξανάπαιρνε ο ύπνος.

Ο Γιόακιμ ανασηκώθηκε, γύρισε το κεφάλι και είδε το αχνό φέγγος του νότιου φάρου να αναβοσβήνει μέσα από το στόρι. Έκανε ένα βήμα προς το παράθυρο και σήκωσε το στόρι μερικاً εκατοστά. Το παράθυρο έβλεπε δυτικά και οι φάροι δεν φαίνονταν αποδώ, αλλά η κοκκινωπή λάμψη σάρωνε τα έρημα χωράφια πίσω από το σπίτι.

Η ανάσα της Λίβια είχε ξαναγίνει ρυθμική, η μικρή κοιμόταν του καλού καιρού. Το επόμενο πρωί δεν θα θυμόταν ότι ο μπαμπάς της μπήκε στο δωμάτιό της.

Ο Γιόακιμ έριξε μια ματιά και στην άλλη κρεβατοκάμαρα. Ήταν το δωμάτιο που είχε ανακαινιστεί πιο πρόσφατα· τη διακόσμησε και την επίπλωσε η Κατρίνε, ενώ ο Γιόακιμ έλειπε στη Στοκχόλμη και ασχολιόταν με την τελική μετακόμιση και το καθάρισμα του σπιτιού που άφηναν.

Όλα ήταν ήσυχα εδώ μέσα. Ο Γκάμπριελ, ηλικίας δυόμισι ετών, κοιμόταν στο κρεβατάκι του κολλητά στον τοίχο – ένας ακίνητος μπόγος. Τους τελευταίους δώδεκα μήνες ο Γκάμπριελ πήγαινε για ύπνο γύρω στις 8 μ.μ. κάθε βράδυ και κοιμόταν δέκα ώρες χωρίς διακοπή. Το όνειρο κάθε γονιού με μικρά παιδιά.

Ο Γιόακιμ έκανε μεταβολή μες στη σιγαλιά και διέσχισε αργά αργά τον διάδρομο. Γύρω του το σπίτι έτριζε βγάζοντας σιγανούς θορύβους, και τα τριξίματα ακούγονταν σχεδόν σαν βήματα στο πάτωμα.

Η Κατρίνε κοιμόταν του καλού καιρού όταν ο Γιόακιμ γύρισε στο κρεβάτι.

Εκείνο το πρωί η οικογένεια είχε δεχτεί επίσκεψη από έναν άντρα γύρω στα πενήντα που είχε ένα ήρεμο χαμόγελο στα χείλη. Χτύπησε την πόρτα της κουζίνας στη βόρεια πλευρά του

σπιτιού. Ο Γιόακιμ την άνοιξε αμέσως, νομίζοντας ότι θα ήταν κάνας γείτονας.

«Καλημέρα σας» είπε ο άντρας. «Είμαι ο Μπενγκτ Νίμπεργ, απ' την τοπική εφημερίδα Έλαντς-Πόστεν».

Ο Νίμπεργ στεκόταν στα σκαλιά της βεράντας με ένα σημειωματάριο στο χέρι και μια κάμερα να κρέμεται πάνω στη χοντρή κοιλιά του. Ο Γιόακιμ έσφιξε το χέρι του δημοσιογράφου κάπως δισταχτικά.

«Άκουσα πως εμφανίστηκαν κάτι μεγάλα φορτηγά μετακομίσεων στο Ακρωτήριο των Χελιών τις τελευταίες βδομάδες» είπε ο Νίμπεργ. «Είπα λοιπόν να δοκιμάσω την τύχη μου, μήπως σας έβρισκα στο σπίτι».

«Εγώ είμαι που μετακόμισα μόλις τώρα» είπε ο Γιόακιμ. «Η υπόλοιπη οικογένειά μου μένει εδώ κάμποσο καιρό τώρα».

«Μετακομίσατε σταδιακά δηλαδή;»

«Είμαι εκπαιδευτικός» είπε ο Γιόακιμ. «Δεν μπορούσα να φύγω απ' τη δουλειά μου νωρίτερα».

Ο δημοσιογράφος κατένευσε.

«Πρέπει σίγουρα να γράψουμε γι' αυτό το νέο – είμαι βέβαιος ότι καταλαβαίνετε» είπε. «Ξέρω ότι μας ενημέρωσαν πως το Ακρωτήριο των Χελιών πουλήθηκε την περασμένη άνοιξη, αλλά φυσικά ο κόσμος θα θέλει να μάθει ποιος το αγόρασε...»

«Μια συνηθισμένη οικογένεια είμαστε» είπε ο Γιόακιμ γρήγορα. «Γράψτε αυτό».

«Από πού είστε;»

«Απ' τη Στοκχόλμη».

«Σαν τη βασιλική οικογένεια δηλαδή» είπε ο Νίμπεργ και κοίταξε τον Γιόακιμ. «Θα κάνετε τα ίδια που κάνει κι ο βασιλιάς; Θα έρχεστε να μένετε εδώ μόνο όταν κάνει ζέστη κι έχει ήλιος;»

«Όχι, όλο τον χρόνο θα μένουμε εδώ».

Η Κατρίνε βγήκε στο χολ και στάθηκε δίπλα στον Γιόακιμ.

Ο άντρας της την κοίταξε, εκείνη του έκανε ένα γρήγορο νεύμα κι έτσι προσκάλεσαν τον δημοσιογράφο να μπει. Ο Νίμπεργ έσυρε τα πόδια του και μπήκε αργά αργά.

Διάλεξαν να καθίσουν στην κουζίνα· ήταν το δωμάτιο στο οποίο είχαν κάνει την περισσότερη δουλειά και τώρα είχε γυαλισμένο παρκέ και νέο εξοπλισμό.

Τον περασμένο Αύγουστο, όταν η Κατρίνε κι ο μάστορας που έβαζε το καινούργιο πάτωμα έκαναν εργασίες στην κουζίνα, ανακάλυψαν κάτι ενδιαφέρον: μια μικρή κρυψώνα κάτω από τις σανίδες του παρκέ, σαν κουτί φτιαγμένο από πεπιεσμένες πλάκες ασβεστόλιθου. Μέσα υπήρχε ένα ασημένιο κουτάλι κι ένα παιδικό παπούτσι που είχε μουχλιάσει. Ήταν μια θυσία στο σπίτι, της είπε ο μάστορας. Σκοπός ήταν να γεννιούνται πολλά παιδιά και όσοι ζουν στο αρχοντικό να έχουν πάντα πολύ φαΐ.

Ο Γιόακιμ έφτιαξε καφέ κι ο Νίμπεργ κάθισε στο παραλληλόγραμμο τραπέζι από βελανιδιά. Άνοιξε ξανά το σημειωματάριό του.

«Για πείτε μου, πώς και το αποφασίσατε;»

«Κοιτάξτε... μας αρέσουν τα ξύλινα σπίτια» είπε ο Γιόακιμ.

«Τα λατρεύουμε» είπε η Κατρίνε.

«Ναι, αλλά δεν ήταν πολύ μεγάλη αλλαγή; Το ν' αγοράσετε το Ακρωτήρι των Χελιών και να 'ρθείτε απ' τη Στοκχόλμη να ζήσετε εδώ;»

«Όχι και τόσο μεγάλη» είπε η Κατρίνε. «Ζούσαμε σ' ένα σπίτι στο Μπρόμα και θέλαμε να το πουλήσουμε και ν' αγοράσουμε σπίτι εδώ. Αρχίσαμε να ψάχνουμε πέρυσι.»

«Και γιατί στο βόρειο Έλαντ;»

Αυτή τη φορά απάντησε ο Γιόακιμ:

«Η Κατρίνε κατάγεται από το Έλαντ κατά κάποιο τρόπο...

Η οικογένειά της ζούσε παλιά εδώ».

Η Κατρίνε τού έριξε ένα γρήγορο βλέμμα κι αμέσως ο Γιόακιμ κατάλαβε τι ήθελε να του πει: Αν ήθελε να αναφερθεί το

παρελθόν της, θα το έκανε η ίδια. Και σπάνια ήταν διατεθειμένη να το κάνει.

«Αλήθεια; Από ποιο μέρος ακριβώς;»

«Από διάφορα μέρη» είπε η Κατρίνε χωρίς να κοιτάζει τον δημοσιογράφο. «Μετακόμιζαν συχνά».

Ο Γιόακιμ θα μπορούσε να συμπληρώσει ότι η γυναίκα του ήταν κόρη της Μίργια Ράμπε και εγγονή της Τόρουν Ράμπε, μια πληροφορία που πιθανώς να οδηγούσε τον Νίμπεργ να γράψει ένα πολύ μεγαλύτερο άρθρο. Ωστόσο κράτησε το στόμα του κλειστό. Η Κατρίνε κι η μάνα της ούτε που μιλιόντουσαν.

«Εγώ είμαι παιδί της τσιμεντούπολης» είπε τελικά. «Μεγάλωσα σε μια οχταώροφη πολυκατοικία στο Γιάκομπσμπεργ κι ήταν πάρα πολύ άσχημα εκεί – πολλή κίνηση και παντού άσφαλτος. Γι' αυτό και ήθελα διακαώς να ζήσω στην εξοχή».

Τόση ώρα η Λίβια καθόταν ήσυχα στο γόνατο του Γιόακιμ, αλλά σύντομα βαρέθηκε τις πολλές κουβέντες και έτρεξε στο δωμάτιό της. Ο Γκάμπριελ, που καθόταν με την Κατρίνε, πήδηξε στο πάτωμα και την ακολούθησε.

Ο Γιόακιμ τα άκουσε να ποδοβολούν γεμάτα ενέργεια στο πάτωμα με τα πλαστικά σανδαλάκια τους και επανέλαβε την ίδια επωδό που απήγγειλλε σε φίλους και γείτονες στη Στοκχόλμη τους τελευταίους μήνες:

«Ξέρουμε ότι αυτό το μέρος είναι καταπληκτικό και για τα παιδιά. Λιβάδια και δάση, καθαρός αέρας και φρέσκο νερό. Χωρίς ιώσεις. Χωρίς αυτοκίνητα να βγάζουν καυσαέρια... Είναι το τέλειο μέρος για όλους μας».

Ο Μπενγκτ Νίμπεργ κατέγραψε αυτά τα αποστάγματα σοφίας στο σημειωματάριό του. Έπειτα έκαναν μια βόλτα στο ισόγειο του σπιτιού, στα ανακαινισμένα δωμάτια, καθώς και στους υπόλοιπους χώρους με την ξεφλουδισμένη ταπετσαρία, τα λεκιασμένα ταβάνια και τα βρόμικα πατώματα.

«Οι κεραμικές σόμπες είναι φοβερές» είπε ο Γιόακιμ δεί-

χνοντάς τες. «Και τα ξύλινα πατώματα είναι απίστευτα καλοδιατηρημένα... Το μόνο που χρειάζονται είναι ένα γυάλισμα πού και πού».

Ο ενθουσιασμός του για το αρχοντικό πρέπει να ήταν μεταδοτικός, γιατί ύστερα από λίγο ο Νίμπεργκ άρχισε να κοιτάζει γύρω του με αυξημένο ενδιαφέρον. Επέμεινε να δει και το υπόλοιπο σπίτι, παρά το γεγονός ότι ο Γιόακιμ προτιμούσε να μην αναγκαστεί να θυμηθεί πόσα πράγματα είχαν αφήσει ανέγγιχτα ακόμη.

«Δεν υπάρχει τίποτε άλλο να δείτε» είπε ο Γιόακιμ. «Μονάχα πολλά άδεια δωμάτια».

«Μια γρήγορη ματιά θέλω να ρίξω» είπε ο Νίμπεργκ.

Στο τέλος ο Γιόακιμ ενέδωσε και άνοιξε την πόρτα που οδηγούσε στον πάνω όροφο.

Η Κατρίνε κι ο δημοσιογράφος τον ακολούθησαν στη στραβή ξύλινη σκάλα που έβγαζε σ' έναν διάδρομο στον πάνω όροφο. Ήταν καταθλιπτικά εδώ πάνω, παρόλο που υπήρχαν κάμποσα παράθυρα που έβλεπαν στη θάλασσα – μόνο που ήταν καλυμμένα με κόντρα πλακέ, με αποτέλεσμα να μπαίνει μόνο ελάχιστο φως ήλιου από τις στενές χαραμάδες.

Το ουρλιαχτό του ανέμου ακουγόταν πεντακάθαρα στα σκοτεινά δωμάτια.

«Δεν μπορείτε να πείτε, μπαίνει πολύς φρέσκος αέρας εδώ πάνω» είπε η Κατρίνε χαμογελώντας ειρωνικά. «Το θετικό του αέρα είναι ότι το σπίτι έχει μείνει στεγνό – υπάρχουν ελάχιστες ζημιές από υγρασία».

«Αυτό είναι καλό...» είπε ο Νίμπεργκ, παρατηρώντας το πάτωμα από κουμπωτό φελλό, τη λεκιασμένη, ξεφλουδισμένη ταπετσαρία και τους ιστούς αράχνης που κρέμονταν από το ταβάνι. «Αλλά έχετε μπόλικη δουλειά μπροστά σας».

«Ναι, το ξέρουμε».

«Δεν βλέπουμε την ώρα να συνεχίσουμε τη δουλειά» είπε ο Γιόακιμ.

«Είμαι βέβαιος ότι θα είναι φανταστικό όταν τελειώσει...»
είπε ο Νίμπεργκ κι έπειτα ρώτησε: «Δεν μου λέτε, πόσα ακριβώς
ξέρετε γι' αυτό το σπίτι;»

«Εννοείτε για την ιστορία του;» είπε ο Γιόαχιμ. «Όχι πολ-
λά, αλλά η μεσίτρια μας είπε ότι χτίστηκε στα μέσα του δέκα-
του ένατου αιώνα, την ίδια εποχή που χτίστηκαν κι οι φάροι.
Πάντως, έχουν γίνει πολλές μετατροπές... λόγου χάρη, η βερά-
ντα με την τζαμαρία μοιάζει να προστέθηκε γύρω στο 1910».

Μόλις τέλειωσε κοίταξε ερωτηματικά την Κατρίνε για να
δει αν ήθελε να προσθέσει εκείνη κάτι άλλο –ίσως πώς ήταν
το σπίτι την εποχή που το νοίκιαζαν η μητέρα της και η γιαγιά
της– αλλά η Κατρίνε δεν του ανταπέδωσε το βλέμμα.

«Ξέρουμε ότι οι φαροφύλακες και οι εργαζόμενοι ζούσαν
στο σπίτι με τις οικογένειές τους και το υπηρετικό προσωπικό»
ήταν το μόνο που είπε εκείνη. «Με άλλα λόγια, αυτά τα δω-
μάτια έχουν δει πολλά».

Ο Νίμπεργκ κατένευσε κοιτάζοντας τον βρόμικο δεύτερο όροφο.

«Δεν νομίζω να έχουν ζήσει πολλοί εδώ τα τελευταία είκο-
σι χρόνια» είπε. «Πάνε τέσσερα ή πέντε χρόνια που χρησιμο-
ποιήθηκε για πρόσφυγες – οικογένειες που έφυγαν από τα
Βαλκάνια για να γλιτώσουν απ' τον πόλεμο. Αλλά δεν κράτη-
σε πολύ αυτό. Όσο να πεις, είναι κρίμα που έμεινε άδειο...
Είναι καταπληκτικό σπίτι».

Κατέβηκαν ξανά τη σκάλα. Ακόμα και τα πιο βρόμικα δω-
μάτια του ισόγειου έμοιαζαν φωτεινά και ζεστά σε σύγκριση
με τα δωμάτια πάνω.

«Έχει όνομα;» ρώτησε η Κατρίνε κοιτάζοντας τον δημοσιο-
γράφο. «Ξέρετε αν το λένε κάπως;»

«Τι πράγμα;» ρώτησε ο Νίμπεργκ.

«Το σπίτι» είπε η Κατρίνε. «Όλοι συνέχεια λένε Ακρωτήρι
των Χελιών, αλλά αυτό είναι το όνομα της περιοχής, όχι του
σπιτιού».

«Ναι, Ακρωτήρι των Χελιών, στη Ρηγάδα των Χελιών, όπου μαζεύονται τα χέλια το καλοκαίρι» είπε ο Νίμπεργ σαν να απήγγειλε κάποιο ποίημα. «Όχι, θαρρώ πως δεν έχει κάποιο όνομα το σπίτι αυτό καθαυτό».

«Τα σπίτια συχνά έχουν κάποιο παρατσούκλι» είπε ο Γιάοκιμ. «Εμείς το δικό μας στο Μπρόμα το είχαμε βγάλει Μηλόσπιτο».

«Αυτό εδώ δεν έχει όνομα, τουλάχιστον όχι κάτι που να έχω εγώ ακουστά» είπε ο Νίμπεργ κατεβαίνοντας και το τελευταίο σκαλί και προσθέτοντας: «Από την άλλη πλευρά, κυκλοφορούν πολλές ιστορίες γι' αυτό το σπίτι».

«Τι ιστορίες;»

«Έχω ακούσει κάμποσες... Λένε πως όταν κάποιος φτερνίζεται στο αρχοντικό ο άνεμος δυναμώνει στ' ανοιχτά του Ακρωτηρίου των Χελιών».

Η Κατρίνε κι ο Γιάοκιμ έβαλαν τα γέλια.

«Εμ, τότε να ξεσκονίζουμε πιο συχνά» είπε η Κατρίνε.

«Έπειτα, υπάρχουν μερικές παλιές ιστορίες για φαντάσματα» είπε ο Νίμπεργ.

Έπεσε σιωπή.

«Ιστορίες για φαντάσματα;» είπε ο Γιάοκιμ. «Έπρεπε να μας το είχε πει αυτό η μεσίτρια».

Πήγε να χαμογελάσει κουνώντας το κεφάλι του, αλλά τον πρόλαβε η Κατρίνε:

«Άκουσα κάτι τέτοιες ιστορίες όταν πήγα στους Κάρλσον για καφέ – είναι γείτονες. Αλλά μου είπαν να μην τις πιστεύω».

«Δεν προλαβαίνουμε ν' ασχοληθούμε και με φαντάσματα» είπε ο Γιάοκιμ.

Ο Νίμπεργ κατένευσε κι έκανε μερικά βήματα προς το χολ.

«Όχι, αλλά όταν ένα σπίτι μένει άδειο για πολύ, οι άνθρωποι αρχίζουν να λένε διάφορα» είπε. «Δεν βγαίνουμε να πά-
ρουμε μερικές φωτογραφίες όσο έχει ακόμη φως;»

Ο Μπενγκτ Νίμπεργ ολοκλήρωσε την επίσκεψή του διασχίζοντας τις πελούζες και τα πέτρινα μονοπάτια της εσωτερικής αυλής και επιθεωρώντας στα γρήγορα και τις δύο πτέρυγες του σπιτιού. Στη μία πλευρά βρισκόταν ο πελώριος αχυρώνας, οι τοίχοι του οποίου ήταν φτιαγμένοι από ασβεστόλιθο στο ισόγειο, ενώ ο δεύτερος όροφος ήταν από ξύλο βαμμένο κόκκινο. Στην απέναντι πλευρά της αυλής βρισκόταν το μικρότερο, ασβεστωμένο παράσπιτο.

«Να υποθέσω ότι θα το ανακαινίσετε κι αυτό;» είπε, αφού έριξε μια ματιά μέσα στο παράσπιτο από ένα σκονισμένο παράθυρο.

«Φυσικά» είπε ο Γιόακιμ. «Φτιάχνουμε ένα ένα τα οικήματά με τη σειρά».

«Και μετά θα μπορείτε να το νοικιάζετε σε τουρίστες το καλοκαίρι».

«Ίσως. Σκεφτήκαμε ν' ανοίξουμε μια μικρή πανσιόν σε λίγα χρόνια».

«Πολλοί στο νησί έχουν την ίδια ιδέα» είπε ο Νίμπεργ.

Στο τέλος ο δημοσιογράφος τράβηξε καμιά τριανταριά φωτογραφίες της οικογένειας Βεστίν πάνω στο ελαφρώς κιτρινωμένο γρασίδι στην πλαγιά κάτω από το σπίτι.

Η Κατρίνε κι ο Γιόακιμ στέκονταν πλάι πλάι, μισοκλείνοντας τα μάτια τους λόγω του παγωμένου ανέμου και κοιτάζοντας τους δυο φάρους στη θάλασσα. Ο Γιόακιμ ίσιωνε το σώμα του κάθε φορά που άκουγε το κλικ της φωτογραφικής μηχανής, ενώ σκέφτηκε το σπίτι των γειτόνων τους στη Στοκχόλμη στο οποίο πέρυσι είχε γίνει αφιέρωμα με τρία δισέλιδα σαλόνια στο μηνιαίο ιλουστρασιόν περιοδικό *Beautiful Homes*. Η οικογένεια Βεστίν θα αρκούνταν σ' ένα αρθράκι στην τοπική εφημερίδα.

Ο Γκάμπριελ είχε ανέβει στους ώμους του Γιόακιμ· φορούσε ένα πράσινο μπουφάν που του έπεφτε ελαφρώς μεγάλο. Η

Λίβια στεκόταν ανάμεσα στους γονείς της, με το λευκό πλεχτό καπέλο της κατεβασμένο χαμηλά στο μέτωπο. Κοίταζε τη φωτογραφική μηχανή με καχυποψία.

Το αρχοντικό του Ακρωτηρίου των Χελιών ορθωνόταν πίσω τους σαν φρούριο από ξύλο και πέτρα, παρακολουθώντας τους σιωπηλά.

[Καταπληκτικό. Καθώς το διαβάξεις σε κυκλώνει μια αίσθηση απειλής που θεριεύει από σελίδα σε σελίδα.] SIMON BECKETT, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΕΙΝΑΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΜΑΣ ΠΑΝΤΟΥ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΛΑ ΘΑ ΚΑΝΕΙΣ ΝΑ ΤΟ ΣΥΝΗΘΙΣΕΙΣ. Η ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΓΕΜΑΤΗ ΠΑΛΙΟΥΣ ΤΑΦΟΥΣ...

Μες στο καταχείμωνο μια οικογένεια μετακομίζει στο νησί Έλαντ. Ωστόσο τα όνειρά τους για ειδυλλιακή ζωή στη φύση σύντομα καταρρέουν καθώς η μητέρα πνίγεται. Ενώ ο πατέρας προσπαθεί να μη χάσει το μυαλό του, το παλιό σπίτι στο οποίο μένει με τα παιδιά του αρχίζει να τον υποβάλλει. Ποτέ του δεν πίστευε σε δεισιδαιμονίες, αλλά από πού έρχονται αυτοί οι ψίθυροι; Σε ποιον φωνάζει η κόρη του μες στη νύχτα; Γιατί η πόρτα του στάβλου μένει πάντα ανοιχτή; Ενώ πλησιάζουν τα Χριστούγεννα και μια χιονοθύελλα σαρώνει το νησί, ο πατέρας της οικογένειας αρχίζει να φοβάται πως ο θρύλος που πιστεύουν στο νησί είναι αληθινός: κάθε Χριστούγεννα οι νεκροί επιστρέφουν...

[Μια συγκλονιστική σπουδή πάνω στη θλίψη, την απώλεια και το εύθραυστο της ζωής με μια εξαιρετική, γήινη κατάληξη.] GUARDIAN

**GLASS KEY AWARD 2008 / ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΥ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΣΟΥΗΔΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ**

ISBN 978-960-566-392-6

9 789605 663926
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6392

**APPLICATION
METAIXMIO NOIR
(ΜΟΝΟ ΓΙΑ IPAD)**